

'Oorzaken incidenten Kijfhoek komen hard aan'

Op goederenemplacement Kijfhoek in Zwijndrecht hebben zich recent verschillende incidenten voorgedaan. De incidenten en de blootgelegde onderliggende oorzaken zijn bij spoorbeheerder ProRail hard aangekomen.

TEKST: SANDRA BERGMAN

In augustus maakte de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bekend dat ProRail en Strukton Rail voorlopig nog niet mogen beginnen met groot onderhoud aan de sporen op het rangeerterrein voor treinen bij Kijfhoek in Zwijndrecht. Zij moeten eerst een grondige analyse van de veiligheidsrisico's maken en maatregelen nemen om de veiligheid te garanderen. Het groot onderhoud ligt al sinds 19 juli stil, na aanrijdingen in juni en juli. Zo botste onder meer een ketelwagon met de brandbare stof styreen op een werkwagon en ging een werktrein uit zichzelf rijden. Het werk dat nog wel aan het spoor wordt gedaan (controles, herstel van storingen) staat onder verscherpt toezicht van de inspectiedienst.

Structureel probleem

De ILT constateert dat ProRail en Strukton Rail zich niet hielden aan hun eigen veiligheidsinstructies. Treindienstleiders zagen en

wisten dat, maar spraken daar de verantwoordelijken niet op aan. De ILT noemt het probleem structureel: afwijkingen van de veiligheidsprocedures kwamen vaker voor. Er waren onvoldoende garanties (toezicht, sturing, evaluaties) om ervoor te zorgen dat mensen veilig konden werken en het spoor veilig bleef. Daarmee is de Spoorwegwet overtreden. De inspectie heeft verscherpt toezicht ingesteld op al het werk aan de infrastructuur op Kijfhoek. De ILT voert ter plekke toezicht uit op al het werk dat nu nog wel gedaan wordt en controleert risicoanalyses en werkinstructies. Ook beoordeelt de ILT de structurele verbeteringen die ProRail en Strukton Rail doorvoeren, voordat zij het groot onderhoud aan de sporen op Kijfhoek weer veilig kunnen starten.

Maatregelen

ProRail zegt in een reactie 'veiligheid op nummer 1' te zetten en daarom pas weer groot

onderhoud op Kijfhoek te plegen als het bedrijf een veilige (werk)omgeving kan garanderen voor medewerkers en omwonenden. 'Wij zijn nu volop bezig met het nemen van maatregelen en vooruitlopend daar op nemen wij al een aantal kortetermijnmaatregelen', aldus een woordvoerder van ProRail. 'Wij onderschrijven de conclusie van de ILT dat er sprake is van het structureel afwijken van veiligheidsprocedures bij werkzaamheden. Ook constateren wij dat we de omgeving onvoldoende het gevoel hebben gegeven dat we ze serieus hebben genomen. Net als aannemer Strukton vinden wij het onacceptabel als mensen zich niet houden aan veiligheidsinstructies of afgesproken werkprocessen. In lijn met de conclusies van de ILT zal onze eerste aandacht daarom gericht zijn op toezicht en sturing en het elkaar aanspreken op het werken volgens procedures. Concreet hebben we ook op de Verkeersleidingspost al verschillende maatregelen genomen. Daar voeren we een dagelijkse veiligheidsdagstart in, waarbij we de werkzaamheden van die dag vooraf toetsen aan de veiligheidsprocedures. Een tweede maatregel is dat we onverwachtse veiligheidsinspecties uitvoeren.'

Verantwoordelijkheid

ProRail gaat een integraal manager Kijfhoek aanstellen, die eindverantwoordelijk zal zijn voor de veilige bedrijfsvoering van het goederenemplacement. De verantwoordelijkheid van de manager Kijfhoek bestaat daarnaast uit het uitvoeren van de kortetermijnmaatregelen, het opstellen en uitvoeren van een structureel verbeterplan en het herstellen van een goede vertrouwensrelatie met de partners in de omgeving. Op het terrein zelf mogen spoorwerkers vanaf nu alleen aan het werk na een uitgebreide veiligheidsinstructie. Om dit en andere veiligheidszaken te monitoren zet ProRail structureel toezichthouders in. Daarnaast voeren managers van ProRail, vervoerder en aannemer wekelijks inspectierondes uit. Tijdens deze *safety walks* beoordelen zij zelf of de veiligheidsinstructies worden nageleefd.

Onafhankelijk onderzoek

ProRail laat ook een onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar de veiligheidscultuur op Kijfhoek. Over dit onderzoek en alle andere (toekomstige) maatregelen zeg de spoorbeheerder intensieve afstemming te hebben met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van de gemeente Zwijndrecht, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de ILT, aannemer Strukton en de vervoerders.

Met 50 hectare, 43 verdeelsporen, 14 aankomstsporen en 12 opstelsporen is Kijfhoek het grootste emplacement van Nederland. Kijfhoek bestaat veertig jaar. In april 2017 is beheerder ProRail en Strukton Rail gestart met groot onderhoud zoals het vervangen van een aantal sporen en wissels. Voor de periode 2021 tot 2023 stond vernieuwen van het heuvelsysteem gepland. Bij het ter perse gaan van Safety! was nog niet bekend wanneer het groot onderhoud weer wordt hervat.

Bron foto: ProRail